

2022-02-24
A2022/00331**Arbetsmarknadsdepartementet**Arbetsförmedlingen
113 99 Stockholm

Uppdrag till Arbetsförmedlingen att analysera och redovisa behov hos långtidsarbetslösa som står särskilt långt från arbetsmarknaden

Regeringens beslut

Arbetsförmedlingen ska analysera vilka behov långtidsarbetslösa som står särskilt långt från arbetsmarknaden har och vid behov föreslå åtgärder för att öka övergången till arbete eller utbildning. Arbetsförmedlingen ska särskilt analysera vilka stöd som bäst kan ges i samverkan med andra relevanta aktörer, såsom kommuner eller idéburna aktörer.

Arbetsförmedlingen ska, så långt det är möjligt, utgå från evidensbaserade modeller och beprövad erfarenhet. I analysen ska ett jämställdhetsperspektiv beaktas. Arbetsförmedlingen ska också beakta den roll som etableringsjobb kan spela i bekämpandet av långtidsarbetslösheten. I genomförandet av uppdraget ska Arbetsförmedlingen även beakta uppdraget om att minska långtidsarbetslösheten (A2022/00330).

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet) senast den 15 februari 2023. Redovisningen ska redogöra för eventuella ekonomiska konsekvenser för statens budget. Arbetsförmedlingen ska löpande hålla Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet) informerat om hur arbetet fortskrider.

Bakgrund

Under 2021 har efterfrågan på arbetskraft ökat i samband med att restriktioner successivt har lättats vilket har medfört att arbetsmarknadsläget har förbättrats. Samtidigt ligger antalet långtidsarbetslösa kvar på en hög nivå. Från januari 2020 ökade antalet långtidsarbetslösa (utan arbete i mer än

12 månader) från ca 154 000 individer till ca 179 000 i januari 2021 och fortsatte sedan att öka något för att åter minska till ca 179 000 i januari 2022. Långa inskrivningstider i jobb- och utvecklingsgarantin har också ökat över tid. I januari 2022 hade 30 procent av deltagarna varit inskrivna i jobb- och utvecklingsgarantin mer än 15 månader, vilket kan jämföras med 23 procent i januari 2020.

Arbetsförmedlingen har i tidigare budgetunderlag framfört att det finns en grupp av långtidsarbetslösa inom jobb- och utvecklingsgarantin som inte har kunnat få en varaktig sysselsättning på arbetsmarknaden trots att myndigheten har erbjudit och genomfört en rad olika insatser. Arbetsförmedlingen lyfte fram en grupp på drygt 20 000 personer som varit inskrivna i jobb- och utvecklingsgarantin i mer än sex år. I hög grad handlade det om personer med någon form av funktionsnedsättning som medförde nedsatt arbetsförmåga samt utrikes födda personer med högst förgymnasial utbildning. Målgruppen för aktuellt uppdrag kan vara snävare eller bredare utifrån de behov som Arbetsförmedlingen identifierar.

För att långtidsarbetslösa ska komma i arbete kan det behövas en kombination av insatser, som arbetsmarknadsutbildning, subventionerade anställningar, matchningstjänster hos fristående aktörer eller andra arbetsplatsförlagda insatser, och individanpassat stöd. Redan före pandemin fanns det många inskrivna arbetslösa som inte fått en anställning trots flera år med stark efterfrågan på arbetskraft och trots att de tagit del av olika typer av insatser hos Arbetsförmedlingen under lång tid. Myndigheten har uttryckt att det har varit mycket svårt att inom arbetsmarknadspolitiken finna vägar för vissa grupper av arbetslösa, bland annat för en del av de personer som tillkommit genom övergångar från Försäkringskassan och genom etableringsuppdraget. Arbetsförmedlingen konstaterade att myndighetens insatser därmed tycks otillräckliga i förhållande till vissa enskildas behov och att det behövs nya typer av åtgärder. Myndigheten får mot bakgrund av detta i uppdrag att analysera behov hos långtidsarbetslösa som står särskilt långt från arbetsmarknaden.

Insatser för att öka sysselsättningen och minska långtidsarbetslösheten kan bidra till att minska segregationen. Alltför många har varit arbetslösa under mycket lång tid. Det är viktigt att även dessa personer får möjlighet att komma in på arbetsmarknaden.

På regeringens vägnar

Eva Nordmark

Sara Petersson

Kopia till

Försäkringskassan